

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-huccet-ile-hulasa - Set 1

1-) Beşinci hüccette ilk olarak hangi genel bilgi hatırlatılmaktadır? (15 kelime)

Farklı yollardan gelen

2-) Bu örneğin ardından kimlerin ortak şahitliği öne çıkarılıyor? (11 kelime)

Değişik ekollere

3-) Sayılan grupların ayrı tabakalardan olması neyi gösterir? (14 kelime)

Aynı sonucun dar

4-) Bu şahısların ortak kanaati nedir? (14 kelime)

Kâinatta ve varlıklarda

5-) Burada neden “tek” olana vurgu yapılmaktadır? (12 kelime)

Çünkü dağınık ve

6-) “Kemal” ile “cemal” arasındaki ilişki burada nasıl kurulmaktadır? (13 kelime)

Her ikisi de

7-) Bu kişilerin ittifakına neden güçlü bir delil denilmektedir? (16 kelime)

Çünkü çok farklı kesimlerden

8-) Bu birleşmenin “kat’i delil” sayılmasının sebebi nedir? (13 kelime)

Çünkü çok sayıda

9-) Metnin bu kısmında mümin okuyucuya dolaylı olarak hangi ders verilir? (11 kelime)

Hakikatin delillerine

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-huccet-ile-hulasa - Set 2

1-) Beşinci hüccetin dayandığı temel ispat yöntemi nedir? (11 kelime)

Birçok bağımsız

2-) Metinde bu esas, dinî ve fikrî bakımdan kimlere uygulanmaktadır? (12 kelime)

Çeşitli manevî yol

3-) Metinde ortak görüşe sahip kişilerin yalnızca tasavvuf ehli olmadığı nasıl anlaşılır? (15 kelime)

Veliler yanında tahkik

4-) Bu kimselerin ortak olarak gördüğü şey, kâinattaki hangi unsurlarla ilgilidir? (8 kelime)

Varlıklarda ortaya

5-) Metinde bu güzelliklerin görüldüğü yerler nasıl ifade edilmektedir? (11 kelime)

Kâinat sahnesi

6-) Burada “bir tek kaynak” anlayışı hangi yanlış düşünceyi reddeder? (12 kelime)

Güzellik ve kemalin

7-) Metne göre bu ittifakın sonucu hangi hükümle özetleniyor? (8 kelime)

Bunun sarsılmaz

8-) Son kısımda dalalet temsilcisinin kulak kapaması neyi sembolize eder? (8 kelime)

Delile cevap

9-) Bundan sonra onları dikkate almama kararı hangi eğitimci tavrına uygundur? (13 kelime)

Samimi arayış içinde

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-huccet-ile-hulasa - Set 3

1-) Beşinci hüccetin girişindeki örnek, bilgi değeri bakımından hangi sonuca işaret eder? (11 kelime)
Ayrı kişiler

2-) Metne göre bu ortaklık rastgele insanlar arasında mı gerçekleşmektedir? (11 kelime)
Hayır, manevî

3-) Bu kimselerin farklılığı hangi yönlerden vurgulanmaktadır? (12 kelime)
Mizaçları, takip ettikleri

4-) Metindeki “ayna” benzetmesi nasıl anlaşılmalıdır? (10 kelime)
Varlıkların güzelliği

5-) Bu ifade, yaratılmışların değersiz olduğu anlamına mı gelir? (11 kelime)
Hayır, aksine

6-) Bu sonuca hangi bilgi yollarıyla ulaşıldığı ifade edilmektedir? (10 kelime)
Keşif, zevk,

7-) “İcma” ifadesi burada neyi anlatır? (10 kelime)
Ciddi ve

8-) Son bölümde inkârcı tavır neden kaçışla anlatılmış olabilir? (14 kelime)
Çünkü kuvvetli hakikatle

9-) Son cümlede onlara artık fazla önem verilmeyeceğinin söylenmesi neyi gösterir? (15 kelime)
Delilin yeterince açık

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-huccet-ile-hulasa - Set 4

1-) Beşinci hüccette verilen ilk misal, güvenilir bilginin oluşmasında hangi unsuru esas alır? (8 kelime)
Birbirinden bağımsız

2-) Bu ilke neden güçlü bir ispat yolu sayılır? (14 kelime)
Çünkü birbirinden habersiz

3-) Bu çeşitlilik, delilin değerine nasıl katkı sağlar? (13 kelime)
Tek taraflı bir

4-) Ortak sonuca göre kâinattaki güzellikler ve kemaller neyin işaretidir? (8 kelime)
İlahi zatın

5-) Metindeki “tezahür” anlayışına göre mevcudatın rolü nedir? (13 kelime)
Mevcudat, ilahî isim

6-) “Tecelli” ve “cilve” ifadeleri burada hangi anlamı taşır? (12 kelime)
Asıl kemalin doğrudan

7-) Metinde zikredilen ittifakın bilgi değeri hangi kelimeyle güçlendirilmektedir? (10 kelime)
Bu birleşmenin

8-) Metnin sonunda dalalet ehlinin “ışığa dayanamaması” neyi ima eder? (12 kelime)
Hakikatin açıklığının, bozuk

9-) Beşinci hüccetin ana fikrini tek cümleyle nasıl özetlersin? (19 kelime)
Kâinattaki bütün güzelliklerin tek

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-huccet-ile-hulasa - Set 5

1-) Beşinci hüccetin başındaki örnek, tek kişinin sözüyle çok kişinin birleşik sözünü nasıl ayırır? (14 kelime)

Çok sayıda bağımsız

2-) Metinde görüş birliğine vardığı belirtilen gruplar kimlerdir? (16 kelime)

Tahkik ehli, veliler, saf

3-) Bu farklı kişilerin ortak hükmü, kâinat hakkındaki hangi yorumu verir? (10 kelime)

Evrenin ve

4-) Metne göre kâinat ve mevcudat burada nasıl bir işlev görmektedir? (11 kelime)

İlahi isim

5-) “Tek bir Zât” vurgusu hangi inancı destekler? (11 kelime)

Bütün kemal

6-) Metne göre bu sonuca ulaşanlar sadece akıl yürütme ile mi hareket etmiştir? (12 kelime)

Hayır, manevî tecrübe

7-) “Sarsılmaz” nitelemesi, delilin hangi yönünü vurgular? (7 kelime)

İtirazla

8-) Yarasa benzetmesi neyi anlatmak için kullanılmıştır? (15 kelime)

Hakikatin ışığını görmek

9-) Bütün parçalar birlikte düşünüldüğünde beşinci hüccetin hedefi nedir? (19 kelime)

Evrendeki kemal ve güzelliğın

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-huccet-ile-hulasa - Set 6

1-) Beşinci hüccette başlangıçta verilen kaide hangi bilgi ilkesini anlatır? (9 kelime)

Farklı kaynaklardan

2-) Hakikati tasdik eden kişilerin sadece bir ilim çevresinden gelmediği nasıl anlaşılıyor? (14 kelime)

Velilerden hikmet ehline,

3-) Buna rağmen aynı sonuca varmaları neden dikkat çekicidir? (14 kelime)

Çünkü bu kadar

4-) Hepsinin birleştiği hüküm kısaca nedir? (12 kelime)

Âlemdeki bütün güzellik

5-) O hâlde bu güzelliklerin gerçek kaynağı nasıl tanımlanır? (13 kelime)

Zorunlu var olan

6-) “Vâcibü’l-Vücud” ifadesinin burada kullanılmasının anlamı nedir? (15 kelime)

Bu kemal ve

7-) “İcma”nın hüccet oluşu, modern ifadeyle hangi mantığa benzer? (11 kelime)

Uzman ve

8-) Metindeki karanlık ve ışık karşıtlığı neyi hissettirir? (10 kelime)

Hidayetin aydınlatıcı,

9-) Parçanın tamamı bir cümlede nasıl özetlenebilir? (25 kelime)

Farklı çağ ve mesleklerden hakikat ehlinin

CEVAP ANAHTARI

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-huccet-ile-hulasa - Set 1 -

CEVAPLAR

1-) Beşinci hüccette ilk olarak hangi genel bilgi hatırlatılmaktadır?

Farklı yollardan gelen birkaç kişinin aynı olayı bildirmesi, o olayın kesinliğine çok kuvvetli delil sayılır.

2-) Bu örneğin ardından kimlerin ortak şahitliği öne çıkarılıyor?

Değişik ekollere mensup hakikat araştırmacıları ve manevî tecrübe sahipleri öne çıkarılıyor.

3-) Sayılan grupların ayrı tabakalardan olması neyi gösterir?

Aynı sonucun dar bir çevreye mahsus olmadığını, geniş bir hakikat ehli tarafından paylaşıldığını gösterir.

4-) Bu şahısların ortak kanaati nedir?

Kâinatta ve varlıklarda görülen güzellik ve olgunlukların, tek bir zorunlu varlığın mükemmelliğinin yansıması olduğudur.

5-) Burada neden “tek” olana vurgu yapılmaktadır?

Çünkü dağınık ve bağımsız sebepler yerine bütün kemalin bir kaynaktan geldiği savunulmaktadır.

6-) “Kemal” ile “cema” arasındaki ilişki burada nasıl kurulmaktadır?

Her ikisi de Allah’ın isimlerindeki yüceliğin varlıklar üzerinde beliren yönleri olarak birlikte anılmaktadır.

7-) Bu kişilerin ittifakına neden güçlü bir delil denilmektedir?

Çünkü çok farklı kesimlerden gelen insanların aynı hakikatte birleşmesi, yanlışma ihtimalini çok azaltır ve kanaati kuvvetlendirir.

8-) Bu birleşmenin “kat’i delil” sayılmasının sebebi nedir?

Çünkü çok sayıda bağımsız ve ehil kişinin aynı hakikati doğrulaması, sonucun sağlamlığını artırır.

9-) Metnin bu kısmında mümin okuyucuya dolaylı olarak hangi ders verilir?

Hakikatin delillerine güvenmek, inatla gerçeği örtmek isteyenlerin tavrından etkilenmemek dersi verilir.

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-huccet-ile-hulasa - Set 2 -

CEVAPLAR

1-) Beşinci hüccetin dayandığı temel ispat yöntemi nedir?

Birçok bağımsız şahidin aynı hususta birleşmesini esas alan ortak şahitlik yöntemidir.

2-) Metinde bu esas, dinî ve fikrî bakımdan kimlere uygulanmaktadır?

Çeşitli manevî yol sahiplerine, ariflere, tahkik ehline ve hakiki hikmet sahiplerine uygulanmaktadır.

3-) Metinde ortak görüşe sahip kişilerin yalnızca tasavvuf ehli olmadığı nasıl anlaşılır?

Veliler yanında tahkik ehli, arifler ve gerçek filozoflar da anılarak daha geniş bir yelpaze çizilir.

4-) Bu kimselerin ortak olarak gördüğü şey, kâinattaki hangi unsurlarla ilgilidir?

Varlıklarda ortaya çıkan güzellikler, düzenler ve olgunluklarla ilgilidir.

5-) Metinde bu güzelliklerin görüldüğü yerler nasıl ifade edilmektedir?

Kâinat sahnesi ve varlıkların ayna gibi duran yönleri olarak ifade edilmektedir.

6-) Burada “bir tek kaynak” anlayışı hangi yanlış düşünceyi reddeder?

Güzellik ve kemalin ayrı ayrı sebeplerden veya varlıkların kendinden çıktığı düşüncesini reddeder.

7-) Metne göre bu ittifakın sonucu hangi hükümle özetleniyor?

Bunun sarsılmaz ve kesin bir kanıt olduğu söyleniyor.

8-) Son kısımda dalalet temsilcisinin kulak kapaması neyi sembolize eder?

Delile cevap veremeyip hakikati işitmek istememeyi sembolize eder.

9-) Bundan sonra onları dikkate almama kararı hangi eğitimci tavrına uygundur?

Samimi arayış içinde olmayan inatçılarla oylanmak yerine, istifade etmek isteyenlere yönelme tavrına uygundur.

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-huccet-ile-hulasa - Set 3 -

CEVAPLAR

1-) Beşinci hüccetin girişindeki örnek, bilgi değeri bakımından hangi sonuca işaret eder?

Ayrı kişiler aynı haberi verdiğinde, o haber kuvvetli bir kesinlik kazanır.

2-) Metne göre bu ortaklık rastgele insanlar arasında mı gerçekleşmektedir?

Hayır, manevî ve ilmî yönden derinlik sahibi seçkin kimseler arasında gerçekleşmektedir.

3-) Bu kimselerin farklılığı hangi yönlerden vurgulanmaktadır?

Mizaçları, takip ettikleri usuller, kabiliyetleri ve yaşadıkları dönemler bakımından ayrı oldukları belirtilir.

4-) Metindeki “ayna” benzetmesi nasıl anlaşılmalıdır?

Varlıkların güzelliği üretmediği, sadece daha yüce bir güzelliği gösterdiği anlaşılmalıdır.

5-) Bu ifade, yaratılmışların değersiz olduğu anlamına mı gelir?

Hayır, aksine onların ilahî güzelliği gösteren kıymetli işaretler olduğu anlamına gelir.

6-) Bu sonuca hangi bilgi yollarıyla ulaşıldığı ifade edilmektedir?

Keşif, zevk, şahitlik ve müşahede yoluyla bu hükme vardıkları anlatılır.

7-) “İcma” ifadesi burada neyi anlatır?

Ciddi ve güvenilir hakikat ehlinin aynı hüküm üzerinde birleşmesini anlatır.

8-) Son bölümde inkârcı tavır neden kaçışla anlatılmış olabilir?

Çünkü kuvvetli hakikatle yüzleşemeyen kişinin çoğu zaman reddi savunmak yerine uzaklaşmayı seçtiği ima edilir.

9-) Son cümlede onlara artık fazla önem verilmeyeceğinin söylenmesi neyi gösterir?

Delilin yeterince açık görüldüğünü ve inatla yüz çevirenlerle daha fazla uğraşmanın faydasız kabul edildiğini gösterir.

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-huccet-ile-hulasa - Set 4 -

CEVAPLAR

- 1-) Beşinci hüccette verilen ilk misal, güvenilir bilginin oluşmasında hangi unsuru esas alır?
Birbirinden bağımsız haberlerin aynı noktada birleşmesini esas alır.
- 2-) Bu ilke neden güçlü bir ispat yolu sayılır?
Çünkü birbirinden habersiz veya bağımsız şahısların aynı sonuca ulaşması, yanlışma ve uydurma ihtimalini azaltır.
- 3-) Bu çeşitlilik, delilin değerine nasıl katkı sağlar?
Tek taraflı bir kanaat olmadığını, geniş bir şahitler topluluğunun aynı sonuca ulaştığını gösterir.
- 4-) Ortak sonuca göre kâinattaki güzellikler ve kemaller neyin işaretidir?
İlahi zatın mükemmelliğinin ve güzel isimlerinin yansımalarının işaretidir.
- 5-) Metindeki “tezahür” anlayışına göre mevcudatın rolü nedir?
Mevcudat, ilahî isim ve kemalin görüldüğü birer ayna ve görünme yeri rolü taşır.
- 6-) “Tecelli” ve “cılve” ifadeleri burada hangi anlamı taşır?
Asıl kemalin doğrudan görülmesinden ziyade, onun varlıklar üzerindeki görünüş ve yansımalarını anlatır.
- 7-) Metinde zikredilen ittifakın bilgi değeri hangi kelimeyle güçlendirilmektedir?
Bu birleşmenin kesin ve sarsılmaz bir delil olduğu söylenerek güçlendirilmektedir.
- 8-) Metnin sonunda dalalet ehlinin “ışığa dayanamaması” neyi ima eder?
Hakikatin açıklığının, bozuk niyet veya alışkanlık içindeki kimseye ağır geldiğini ima eder.
- 9-) Beşinci hüccetin ana fikrini tek cümleyle nasıl özetlersin?
Kâinattaki bütün güzelliklerin tek ilahî kaynağa dayandığı, farklı manevî ve fikrî yollardan gelen seçkin kimselerin ortak şahitliğiyle ispat edilmektedir.

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-huccet-ile-hulasa - Set 5 -

CEVAPLAR

1-) Beşinci hüccetin başındaki örnek, tek kişinin sözüyle çok kişinin birleşik sözünü nasıl ayırır?

Çok sayıda bağımsız kişinin ortak ifadesi, tek kişinin haberinden daha kuvvetli bir kesinlik verir.

2-) Metinde görüş birliğine vardığı belirtilen gruplar kimlerdir?

Tahkik ehli, veliler, saf kalpli hakikat ehli ve gerçek hikmet sahipleri gibi farklı tabakalardan kişiler kastedilir.

3-) Bu farklı kişilerin ortak hükmü, kâinat hakkındaki hangi yorumu verir?

Evrenin ve varlıkların taşıdığı bütün güzelliklerin ilahî mükemmelliği yansıttığını söyler.

4-) Metne göre kâinat ve mevcudat burada nasıl bir işlev görmektedir?

İlahi isim ve sıfatların yansıdığı bir gösterge ve ayna işlevi görmektedir.

5-) “Tek bir Zât” vurgusu hangi inancı destekler?

Bütün kemal ve güzelliklerin kaynağının bir olması sebebiyle tevhid inancını destekler.

6-) Metne göre bu sonuca ulaşanlar sadece akıl yürütme ile mi hareket etmiştir?

Hayır, manevî tecrübe ve doğrudan müşahede sayılan yolların da payı olduğu belirtilir.

7-) “Sarsılmaz” nitelemesi, delilin hangi yönünü vurgular?

İtirazla kolayca yıkılamayacak kadar sağlam olduğunu vurgular.

8-) Yarasa benzetmesi neyi anlatmak için kullanılmıştır?

Hakikatin ışığını görmek istemeyen veya ona tahammül edemeyen kimselerin karanlığa alışmış halini anlatmak için kullanılmıştır.

9-) Bütün parçalar birlikte düşünüldüğünde beşinci hüccetin hedefi nedir?

Evrendeki kemal ve güzelliğin tesadüfî veya dağınık değil, bir tek ilahî kaynağın tecellisi olduğunu güçlü bir ortak şahitlikle göstermek.

lisans 32-soz-p39-2-mevkif-3-maksad-3-remiz-5-huccet-ile-hulasa - Set 6 -

CEVAPLAR

1-) Beşinci hüccette başlangıçta verilen kaide hangi bilgi ilkesini anlatır?

Farklı kaynaklardan gelen aynı haberin kesinlik kazanması ilkesini anlatır.

2-) Hakikati tasdik eden kişilerin sadece bir ilim çevresinden gelmediği nasıl anlaşılıyor?

Velilerden hikmet ehline, tahkik sahiplerinden farklı meslek ve meşrep erbabına kadar çeşitli sınıflar sayılıyor.

3-) Buna rağmen aynı sonuca varmaları neden dikkat çekicidir?

Çünkü bu kadar farklı zeminden gelen insanların ortak hükmü, meselenin şahsî kanaat olmadığını gösterir.

4-) Hepsinin birleştiği hüküm kısaca nedir?

Âlemdeki bütün güzellik ve olgunlukların bir tek ilahî kaynaktan gelen tecelliler olduğudur.

5-) O hâlde bu güzelliklerin gerçek kaynağı nasıl tanımlanır?

Zorunlu var olan tek ilahî zatın kemalinin ve isimlerindeki güzelliğin yansımaları olarak tanımlanır.

6-) “Vâcibü’l-Vücud” ifadesinin burada kullanılmasının anlamı nedir?

Bu kemal ve güzelliklerin sonlu ve geçici şeylere değil, varlığı zorunlu olan Allah’a dayandığını belirtir.

7-) “İcma”nın hüccet oluşu, modern ifadeyle hangi mantığa benzer?

Uzman ve bağımsız birçok tanığın aynı konuda birleşik doğrulama vermesine benzer.

8-) Metindeki karanlık ve ışık karşıtlığı neyi hissettirir?

Hidayetin aydınlatıcı, sapmanın ise hakikati perdeleyici bir nitelik taşıdığını hissettirir.

9-) Parçanın tamamı bir cümlede nasıl özetlenebilir?

Farklı çağ ve mesleklerden hakikat ehlinin ortak müşahedesi, evrendeki bütün güzelliklerin tek olan Allah’ın kemal ve cemalinin yansıması olduğunu kesin bir delil olarak ortaya koyar.